

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1875/2564

พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด โจทก์ บริษัท ว. กับพวก จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.ว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544 มาตรา 33, ป.อ. มาตรา 2

ย่อ / หลักกฎหมาย

พ.ร.บ.ว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.2544 มาตรา 33 บัญญัติว่า ในกรณีที่มิ
พระราชกฤษฎีกากำหนดให้การประกอบธุรกิจบริการเกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ใดเป็น
กิจการที่ต้องแจ้งให้ทราบ หรือต้องขึ้นทะเบียน ให้ผู้ที่ประสงค์จะประกอบธุรกิจดังกล่าวต้องแจ้ง
หรือขึ้นทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาก่อนเริ่มประกอบธุรกิจนั้น
และตาม พ.ร.ฎ.ว่าด้วยการควบคุมดูแลธุรกิจบริการ การชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.2551
มาตรา 7 บัญญัติว่า ธุรกิจบริการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ใดที่ผู้ให้บริการต้องแจ้งให้ทราบ
ขึ้นทะเบียน หรือได้รับใบอนุญาต ให้เป็นไปตามบัญชีท้ายพระราชกฤษฎีกานี้ ซึ่งตามบัญชีท้าย
พ.ร.ฎ.ว่าด้วยการควบคุมดูแลธุรกิจบริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.2551 ประเภท
บัญชี ข (4) การให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ซื้อสินค้าเป็นธุรกิจบริการที่ต้องขอขึ้นทะเบียน
ก่อนให้บริการ กฎหมายจึงอนุญาตให้ประกอบธุรกิจให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ได้ เพียงแต่
ผู้ประกอบการต้องขออนุญาตต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ก่อนประกอบการเท่านั้น ซึ่งบริษัทจำเลยที่ 1 มี
วัตถุประสงค์ประกอบธุรกิจรับฝากชำระค่าสาธารณูปโภคผ่านระบบอินเทอร์เน็ต การให้บริการเงิน
อิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ซื้อสินค้าจึงเป็นธุรกิจที่อยู่ในวัตถุประสงค์ของบริษัทจำเลยที่ 1 ด้วย ดังนั้น การ
ที่จำเลยที่ 2 ถึงที่ 4 ซึ่งเป็นกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนบริษัทจำเลยที่ 1 ร่วมกัน
ประกอบธุรกิจรับฝากชำระค่าสาธารณูปโภคผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ซึ่งเป็นการให้บริการ
ทางการเงินอิเล็กทรอนิกส์ที่อยู่ในวัตถุประสงค์ของบริษัทจำเลยที่ 1 ก่อนได้รับอนุญาต
กระทำความผิดของจำเลยทั้งสี่จึงอยู่ที่ไม่ได้ขออนุญาตก่อนดำเนินธุรกิจมาแต่ต้นเท่านั้น จึง
เป็นการกระทำความผิดเพียงกรรมเดียว แม้ตาม พ.ร.ฎ.ยกเลิกพระราชกฤษฎีกาว่าด้วย
การควบคุมดูแลธุรกิจบริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.2551 พ.ศ.2561 มาตรา 3
ให้ยกเลิก พ.ร.ฎ.ว่าด้วยการควบคุมดูแลธุรกิจบริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.2551
แต่ตามมาตรา 4 ได้กำหนดให้บรรดาการกระทำที่เป็นความผิดตาม พ.ร.บ.ว่าด้วยธุรกรรม
ทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.2544 ในส่วนที่เกี่ยวกับธุรกิจ บริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ตาม
พ.ร.ฎ.ว่าด้วยการควบคุมดูแลธุรกิจบริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.2551 ซึ่งเกิดขึ้น
ก่อนวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับให้เป็นหน้าที่ของผู้มีหน้าที่ตามกฎหมายหรือผู้ซึ่งได้
รับมอบหมายที่จะดำเนินการเกี่ยวกับความผิดนั้นต่อไปจนแล้วเสร็จ เมื่อจำเลยทั้งสี่
กระทำความผิดคดีนี้ก่อน พ.ร.ฎ.ยกเลิกพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการควบคุมดูแลธุรกิจบริการการ
ชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.2551 พ.ศ.2561 มีผลบังคับ จึงสามารถดำเนินคดีจำเลยทั้งสี่
ต่อไปจนแล้วเสร็จได้ และเมื่อกฎหมายกำหนดขั้นตอนดำเนินคดีต่อไปไว้ชัดเจน จึงมิใช่กรณี
กฎหมายที่มีกฎหมายที่บัญญัติในภายหลังว่าการกระทำของจำเลยทั้งสี่ตามฟ้องไม่เป็นความผิด
ต่อไปหรือกฎหมายที่ใช้ในภายหลังเป็นคุณแก่จำเลยทั้งสี่ ตาม ป.อ. มาตรา 2 และมาตรา 3 จึง
สามารถใช้ พ.ร.บ.ว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.2544 ดำเนินคดีแก่จำเลยทั้งสี่ต่อไปจน
เสร็จได้

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.2544 มาตรา 33, 44, 46 ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83, 91 จำเลยทั้งสี่ให้การรับสารภาพ ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยทั้งสี่มีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.2544 มาตรา 44 (ที่ถูกลบ (เดิม)), 46 (ที่ถูกลบ มาตรา 33 วรรคหนึ่ง (เดิม) ด้วย) ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83 การกระทำของจำเลยทั้งสี่เป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน ให้ลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91 สำหรับจำเลยที่ 1 ปรับกระทงละ 100,000 บาท รวม 4 กระทง รวมปรับ 400,000 บาท ส่วนจำเลยที่ 2 ถึงที่ 4 จำคุกคนละ 1 ปี และปรับคนละ 100,000 บาท รวม 4 กระทง เป็นจำคุกคนละ 4 ปี และปรับคนละ 400,000 บาท จำเลยทั้งสี่ให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษลดโทษให้ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 คนละกึ่งหนึ่ง คงปรับจำเลยที่ 1 จำนวน 200,000 บาท ส่วนจำเลยที่ 2 ถึงที่ 4 คงจำคุกคนละ 2 ปี และปรับคนละ 200,000 บาท ไม่ปรากฏว่าจำเลยที่ 2 และที่ 4 (ที่ถูกลบ จำเลยที่ 2 ถึงที่ 4) เคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน เห็นควรให้โอกาสกลับตนเป็นพลเมืองดี โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด 2 ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 56 หากไม่ชำระค่าปรับสำหรับจำเลยที่ 1 จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 29 ส่วนจำเลยที่ 2 ถึงที่ 4 จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 29, 30 จำเลยทั้งสี่อุทธรณ์ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน จำเลยทั้งสี่ฎีกา โดยผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้น อนุญาตให้ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า คดีมีปัญหาคือต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยทั้งสี่ประการแรกว่า การกระทำของจำเลยทั้งสี่เป็นความผิดกรรมเดียว หรือไม่ เห็นว่าตามพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.2544 มาตรา 33 บัญญัติว่า ในกรณีที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้การประกอบธุรกิจบริการเกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ใดเป็นกิจการที่ต้องแจ้งให้ทราบ หรือต้องขึ้นทะเบียน ให้ผู้ที่ประสงค์จะประกอบธุรกิจดังกล่าวต้องแจ้งหรือขึ้นทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาก่อนเริ่มประกอบธุรกิจนั้น และตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการควบคุมดูแลธุรกิจบริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.2551 มาตรา 7 บัญญัติว่า ธุรกิจบริการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ใดที่ผู้ให้บริการต้องแจ้งให้ทราบ ขึ้นทะเบียน หรือได้รับใบอนุญาต ให้เป็นไปตามบัญชีท้ายพระราชกฤษฎีกานี้ ซึ่งตามบัญชีท้ายพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการควบคุมดูแลธุรกิจบริการการชำระเงินทาง อิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.2551 ประเภท บัญชี ข (4) การให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ซื้อสินค้าเป็นธุรกิจบริการที่ต้องขอขึ้นทะเบียนก่อนให้บริการ กฎหมายจึงอนุญาตให้ประกอบธุรกิจให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ได้ เพียงแต่ผู้ประกอบการต้องขออนุญาตต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ก่อนประกอบการเท่านั้น ซึ่งตามหนังสือรับรองบริษัทจำเลยที่ 1 ข้อ 23 บริษัทจำเลยที่ 1 มีวัตถุประสงค์ประกอบธุรกิจรับฝากชำระค่าสาธารณูปโภคผ่านระบบอินเทอร์เน็ต การให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ซื้อสินค้าจึงเป็นธุรกิจที่อยู่ในวัตถุประสงค์ของบริษัทจำเลยที่ 1 ด้วย ดังนั้น การที่จำเลยที่ 2 ถึงที่ 4 ซึ่งเป็นกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนบริษัทจำเลยที่ 1 ร่วมกันประกอบธุรกิจรับฝากชำระค่าสาธารณูปโภคผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ซึ่งเป็นการให้บริการทางการเงินอิเล็กทรอนิกส์ที่อยู่ในวัตถุประสงค์ของบริษัทจำเลยที่ 1 ก่อนได้รับอนุญาต กระทำความผิดของจำเลยทั้งสี่จึงอยู่ที่ไม่ได้ขออนุญาตก่อนดำเนินธุรกิจมาแต่ต้นเท่านั้น จึงเป็นการกระทำความผิดเพียงกรรมเดียว หาใช่ความผิดหลายกรรมไม่ ที่ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยว่าจำเลยทั้งสี่กระทำความผิดหลายกรรมมานั้น ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย

ฎีกาข้อนี้ของจำเลยทั้งสี่ฟังขึ้น คดีมีปัญหาตามฎีกาของจำเลยทั้งสี่ประการต่อไปว่า การกระทำของจำเลยทั้งสี่ยังเป็นความผิดตามกฎหมายและศาลอุทธรณ์ลงโทษจำเลยทั้งสี่หนักเกินไป หรือไม่ เห็นว่า แม้ตามพระราชกฤษฎีกายกเลิกพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการควบคุมดูแลธุรกิจบริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.2551 พ.ศ.2561 มาตรา 3 ให้ยกเลิกพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการควบคุมดูแลธุรกิจบริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.2551 แต่ตามมาตรา 4 ได้กำหนดให้บรรดาการกระทำที่เป็นความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.2544 ในส่วนที่เกี่ยวกับธุรกิจ บริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการควบคุมดูแลธุรกิจบริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.2551 ซึ่งเกิดขึ้นก่อนวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับให้เป็นหน้าที่ของผู้มีหน้าที่ตามกฎหมายหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายที่จะดำเนินการเกี่ยวกับความผิดนั้นต่อไปจนแล้วเสร็จ เมื่อจำเลยทั้งสี่กระทำความผิดคดีนี้ก่อนพระราชกฤษฎีกายกเลิกพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการควบคุมดูแลธุรกิจบริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.2551 พ.ศ.2561 มีผลบังคับ จึงสามารถดำเนินคดีจำเลยทั้งสี่ต่อไปจนแล้วเสร็จได้ และเมื่อกฎหมายกำหนดขั้นตอนดำเนินคดีต่อไปไว้ชัดเจน จึงมิใช่กรณีกฎหมายที่มีกฎหมายที่บัญญัติในภายหลังว่าการกระทำของจำเลยทั้งสี่ตามฟ้องไม่เป็นความผิดต่อไปหรือกฎหมายที่ใช้ในภายหลังเป็นคุณแก่จำเลยทั้งสี่ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 2 และมาตรา 3 จึงสามารถใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.2544 ดำเนินคดีแก่จำเลยทั้งสี่ต่อไปจนเสร็จได้ แต่อย่างไรก็ตาม ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.2544 มาตรา 44 บัญญัติว่า ผู้ใดประกอบธุรกิจบริการเกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์โดยไม่แจ้งหรือขึ้นทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา 33 วรรคหนึ่ง หรือโดยฝ่าฝืนคำสั่งห้ามการประกอบธุรกิจของคณะกรรมการตามมาตรา 33 วรรคหก ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ การที่ศาลล่างลงโทษปรับจำเลยที่ 1 จำนวน 100,000 บาท ส่วนจำเลยที่ 2 ถึงที่ 4 จำคุกคนละ 1 ปี และปรับคนละ 100,000 บาท เป็นการลงโทษในอัตราโทษสูงสุดที่กฎหมายกำหนดไว้ทั้งที่การกระทำของจำเลยทั้งสี่ในภายหลังไม่เป็นความผิดตามกฎหมายอีกต่อไปแล้ว จึงเป็นการลงโทษจำเลยทั้งสี่หนักเกินไป เมื่อพฤติการณ์แห่งคดีเปลี่ยนแปลงไป สมควรแก้ไขโทษให้เหมาะสม ฎีกาข้อนี้ของจำเลยทั้งสี่ฟังขึ้นบางส่วน พิพากษาแก้เป็นว่า จำเลยทั้งสี่มีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.2544 มาตรา 33 วรรคหนึ่ง (เดิม) มาตรา 44 (เดิม), 46 (เดิม) ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83 ปรับจำเลยที่ 1 จำนวน 20,000 บาท ส่วนจำเลยที่ 2 ถึงที่ 4 จำคุกคนละ 4 เดือน และปรับคนละ 20,000 บาท จำเลยทั้งสี่ให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 คนละกึ่งหนึ่ง คงปรับจำเลยที่ 1 จำนวน 10,000 บาท ส่วนจำเลยที่ 2 ถึงที่ 4 จำคุกคนละ 2 เดือน และปรับคนละ 10,000 บาท นอกจากที่แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์

องค์คณะ

ประยูร ณ ระนอง · ชัยเจริญ ดุษฎีพร · โสภณ โรจน์อนนท์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/1875/2564>